

Ukoms anbefalinger

Ukom har mandat til å gi forebyggende anbefalinger. Ut fra våre funn og vurdering av årsaksforhold, gir vi her anbefalinger knyttet til skjermingsenheter i det psykiske helsevernet.

UTFORMING AV SKJERMINGSENHETER I DET PSYKISKE HELSEVERNET

Ukoms anbefalinger

Publisert 20. mai 2021

ISBN 978-82-8465-012-8

Ukom har mandat til å gi forebyggende anbefalinger. Ut fra våre funn og vurdering av årsaksforhold, gir vi her anbefalinger knyttet til skjermingsenheter i det psykiske helsevernet.

Anbefalinger til Helse- og omsorgsdepartementet

Tvangslovutvalget har foreslått særlige krav ved gjennomføring av skjermingstiltak. Helse- og omsorgsdepartementet følger opp tvangslovutvalgets arbeid. Departementet har varslet at et lovforslag skal sendes på høring før sommeren 2021.

Ukom anbefaler at Helse- og omsorgsdepartementet sørger for at lovforslaget stiller mer spesifikke krav til den fysiske utformingen av skjermingslokalene enn tilfellet er i dag

For at Helsedirektoratet skal kunne utføre nye oppgaver må Helse- og omsorgsdepartementet gi et oppdrag.

Ukom anbefaler at Helse- og omsorgsdepartementet gir Helsedirektoratet i oppdrag å fastsette en normerende minstestandard for fysisk utforming av skjermingsenheter i det psykiske helsevernet.

Det skal bygges flere nye sykehus i Norge. Helse- og omsorgsdepartementet forvalter eierskapet til de regionale helseforetakene. Departementet kan bruke sine eiervirkemidler for sikre en strategisk og operativ styring av de fire regionale helseforetakene.

Ukom anbefaler at Helse- og omsorgsdepartementet gir de regionale helseforetakene i oppdrag å sikre at skjermingsenhetene i nye sykehusbygg for psykisk helsevern bygges i samsvar med Helsedirektoratets minstestandard.

Anbefaling til Helsedirektoratet

Ukom anbefaler at Helsedirektoratet endrer saksbehandlingsrundskrivet for kontrollkommisjonene i det psykiske helsevernet, slik at velferdskontrollen innebærer en konkret vurdering av skjermingsenhetenes lokaler, innredning og utstyr.

Anbefaling til kontrollkommisjonene i det psykiske helsevernet

Ukom anbefaler at kontrollkommisjonene i det psykiske helsevernet bruker minstestandarden fra Helsedirektoratet når de i enkeltsaker skal vurdere om institusjonen er i stand til å tilby pasienten tilpasset behandling og omsorg.

Anbefaling til Statens helsetilsyn

Statens helsetilsyn planlegger et landsomfattende tilsyn med skjerming i 2022 med deltakere fra Statens helsetilsyn og noen av statsforvalterembetene.

Ukom anbefaler at et landsomfattende tilsyn med skjerming omfatter om skjermingsenheter i det psykiske helsevernet er materielt egnet til å gi forsvarlig helsehjelp.

Anbefaling til statsforvalterne

Statsforvalterne besøker pasientene på skjermingsenheter der pasienten har klaget på tvangsmedisineringsvedtak. Her får statsforvalterne et unikt innsyn i lokalenes bygningstekniske tilstand og innredning.

Ukom anbefaler at statsforvalterne bruker minstestandarden for fysisk utforming av skjermingsenheter i det psykiske helsevernet i sin ordinære saksbehandling og ved behov oppretter tilsyn for å vurdere om lokalene er egnet til å gi forsvarlig helsehjelp.

**Statens undersøkelseskomisjon
for helse-og omsorgstjenesten**

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924